

 پومپونىڭ شىنجاڭغا ساياتن جۇڭگوغا فارى سوزدەرىنە بائىل فارى نۇرامىز

شىنجاڭ خالقتىق ونەريازدار قوعامى

پومپونىڭ سۇرقا كەيپ - كەسپىرن بائىل اشكارەلەيمىز

نىڭ بەرەكەلى شاڭغراعى“ سىياقتى نەگىز- گى تاقىرىپىتتىق خالققا ًتيمىدى كونسەرد- تەردى ىشكەرلەي تىڭغىلقتى ورىستە- تىپ، نەگىزگى ساتى بۇقاراسنا سان رەت مول رۇخانى سالئانات سىلادى. ًار ۇلت ونەريازدارى شىنايى سۇيسپەنشە- لىكپەن نەگىزگى ساتعا بارىپ، اسەرلەنە ورالدى، كورگەندەرى، تابىستارى تۇ- گەلدەي نىنتماقتى دا جارسىهدى، تىنىش تا بەرەكەلى كورنىستەر بولدى.

كەزەكتە شىنجاڭداغى ًار ۇلت بۇقا- راسنىڭ تابىس سەزىمى، باقت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى ۇزدىكسىز كۇشەي- دى، شىنجاڭنىڭ ادەببەت - كوركەمونەر سستەرى گۇلدەنىپ دامىدى، شىنجياڭ خالقتتىق ونەريازدار قوعامى دا شىنجاڭنىڭ دامىپ العا باسۇى مەن ًار ۇلت خالقىنىڭ

پومپەو

كوپە - كورنەۋ وتىرىك ايتپا

شىنجاڭ اۋىل شارۋاشلىعى داشۆەسى حايۋاناتتار علمىى شۆەپۇاننىڭ پارتكوم شۇجىي، پروفەسسور ابلەلز وسەمان

قىيملى بويىنشا 2 جىل قىستاقتا تۇرۇ قىزمەتن باستادىم. قىستاقتا تۇرعاننان كەيىن ًبىز قىستاق تۇرعىندارنا قويدى علميى باغۇ تەخنىكاسىن جالىپلاستىرۇدان باستاپ ۇستاپ، قىستاقتاعى باغمىشلىق بايلىغىن بى- رىكتىرىپ، سويىس قوي تۇقىمىن ەنگىزىپ، سويىس قوي باغۇدان ۇلگى كورسەتۇ قىس- تاعىن قۇرۇدى جالىپلاستىردىق. 2 جىل قۇرۇ ارقىلى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ًار تۇبات قويدان كىرىگىزەتتىن كىرسىى 500 پۇاننان استى.

كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال الۇ قىز- مەتىندە، مەن وڭتۇستىك، سولتۇستىك شىنجاڭدا 300دەن استام قىستاقتا بارىپ، ًبىر مىڭنان استام بۇقارا وتباسنا تەخنىكا- لىق جاقتان كومەكتەسىپ، سۇيەمەلدەپ، 13 قىستاقتىڭ كەدەيلىكتەن ارلىپ، كەدەي- لىك قالپاعىن الۇنا كۇش قوستىم. قازىر اۋىل - قىستاقتىڭ بۇرىنقى تويىراق ۇيلەر- دىڭ ورىننى اق داۋالدى، قىزىل كەرىپىشى بەيپۇت ۇيلەردىڭ باسقاندىغىن، اسفالت جولداردىڭ ًارىبر وتباسلارنىڭ ەسىك ال- دارىنا دەپىن جاتقىزىلغاندىغىن؛ اۋىل -

پارتيانىڭ ساياساتىن، زاڭ ەرەجەلەردى جانە ەڭ جاڭا اۋقىمدى ًار ۇلت بۇقارا- سنا دەر كەزىندە جەتكىزدى. بىلىتىر جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ نىدەتى تۇبلغاننان كەيىن، شۇي تىاۋ ًوزى تۇرغان الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ ەرىكتى قىزمەت وتەۋىنە قانئناسۇعا تىزىمدەلەپ، ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىن اكەلۇ - اپارۇ، عىبارات زالىن زارارسىزداندىرۇ، ۇيدە اۋا- شالانعان بۇقاراغا ًدارى - دارىمەك جەتكىزۇ، كوكونىس جەتكىزۇ، قوقىر - قوقسىق توڭۇ جۇمىستارىن سىتەدى...

13 - كەزەكتى مەملەكەتتىك خالىق قۇ- رلتاينىڭ 3 - ماجىلىسىندە شۇي تاۋ تاپ- سرعان ەرىكتى قىزمەت وتەۋ ساپاسىن انا- غۇرلىم جوعارىلاتۇ جونىندەگى ۇسىنىسى ونىڭ نىدەتتەن ساقئانۇ - تىزگىندەۋ بويىد- شا ەرىكتى قىزمەت وتەۋگە ات سالسىقان كەزىندەگى تولعانسىنان تۇنداعان.

”ەرىكتى قىزمەت وتەۋدە ًار ًئۇرلى قوعامدىق بايلىقتى توللىق جۇمىلدىرىپ جانە ودان ًونىمدى پايدالانىپ قوعامعا

تاماشا، باقتتى تۇرمىس كەشىرگەندىگىن ايگىلەيتىن ًبىر توپ تاڭداۋلى ًان - كۇي نومىرلەرىن شىعاردى.«شادىمان شارۋا»، «تۇس نىدەۋ»، «ماحاببات الاۋى»، «ياخشى»، «ساحاراداعى شاتتىق ًانى» سىياقتى كوپتەگەن تاڭداۋلى ًان - كۇي تۇنىدلارنىدا كورىكتى شىنجاڭنىڭ نىنتماق- تاسا ەكىندەي ىلگەرىلەگەن تىرىشلىك تىند- سى مەن ومىرشەڭدىگى ايگىلەندى.

پومپەو شىنجاڭغا ساياتىنن وسەك - اياڭدى ويدان قۇراستىردى، ونىسى جۇڭگونىڭ ىشكى سىسنە دورەكلىكپەن كىلىڭۇ، شىنجاڭداغى ًار ۇلت خالقىنىڭ نىنتماقتاسا كۇرەس جاساۋىن ارانداتۇ، شىنجاڭداغى ًار ۇلت خالقىنىڭ نالەتىنە قالانىنى داۋسىز، پومپەو تۇبىندە تارىجتىڭ دا ماسقارالىغىنا ۇشرايدى.

(باسى 1 - بەتتە)

دۇبان مەكەمەسىنىڭ شەكارا قورغانىسى ساياسىي ًتالىم - تارىببە باسقارماسنىڭ ورنىبا- سار باستىعى، اۋياتسىبا مەكتەبى مەن وفىتسەر- لەر مەكتەبىنىڭ ساياسىي تارىببەشسى قاتارلى مىندەتتەردى وتەدى.

1985 - جىلى 11 - ايدا يۇي شىۋسۇڭ شىنجياڭ شۆەپۇانىنىڭ باستىعى بولپ تاعاينىدا- لىپ، ”ۇلتتى فورما، ماركىسىزم - لەنىنىزمىدى مازمۇن ەتكەن“ وقۇ - اعاترۇ باعتىن بەلگىلەپ، بارلىق وقتىشۇى - وقۇشىلاردى ماركىسىزم - لەنىنىزمىدى ۇيرەنۇدى كۇشەيتۇگە جەنەكتەپ، شىنجياڭ شۆەپۇانىندا ماركىسىزمىدىك ًومىر كوز- قاراسى اعاترۇ تارىببەسىن جۇرگىزدى. ًسويتىپ، شىنجياڭ شۆەپۇانى ماركىسىزمىدى تاراتۇدىڭ ما- ڭىزدى شەبىنە اينالدى.

شىنجياڭ شۆەپۇانىنا قاپلىدانغان جاڭا وقۇ- شىلارعا وتلەتتىن ًبىرىنىشى سىبايق - مەكتەپ باستىعى يۇي شىۋسۇڭ جازعان «شىنخاي توڭ- كەرىسنىڭ سىباغى» اتتى ماقالا. ولكەلىك 1 - ورتا مەكتەپكە قاپلىدانغان جاڭا وقۇشىلارعا وتد- لەتتىن ًبىرىنىشى سىبايق — مەكتەپ باستىعى يۇي شىۋسۇڭ ًوزى وتەتتىن «توڭگەرىستىك ًومىر كوزقاراسىن ورناتۇ». ول وقۇشىلارعا توڭگەرىستى ًبىرىنىشى ورنىغا قويۇ كەرەك دەپ قىلاستى ًتالىم بەردى. ول توڭگەرىستى، ۇيد- رەنۇدى، توڭگەرىستىك وتباسىن قۇرۇدى ومىر- دەگى 3 ۇلكەن قۇاننىش سانادى.

شىنجياڭ خالقىنىڭ يىپەرىياليزمگە قارسى تۇرۇ بىرلەستىگىنىڭ باس حاتىشىرى رەتىندە، يۇي شىۋسۇڭ ًبىر توپ كوممۇنىستى سىتاپ وىسى ۇيمىدىق فورمادان تولىق پايدالانىپ، ورايدى جىبەرەمەي ماركىسىزمىدى زور كۇشپەن تاراتتى. ورگان گازەتى «يىپەرىياليزمگە قارسى تۇرۇ شەبىن» شىعارىپ، باسىپاقالا، ماقالالار جازدى؛ مۇشەلەردى جاتىقتىرىۇ كلاسسىن مەرزىم ساين اشىپ، ماركىستىك فىلوسوفىا، دىيالەكتىكا-

ورايدى يىگارپ، جۇڭگوشا شىپاگەرلىگىنىڭ، دارىنگەرلىگىنىڭ جوغارى ساپالى دامۇىن ىلگەرلىلەتۇ كەرەك

(باسى 1 - بەتتە)

دىڭ حۇڭ اۋتونومىيالى رايونداغى قازىر بار جۇڭگوشا شىپاگەرلىك، دارىگەرلىك وقۇ - اعاترۇ، ەمدەۋ، علمىي زەرتتەۋ بايلىغىن بى- رىكتىرىپ، شىنجياڭ جۇڭگوشا شىپاگەرلىك، دارىگەرلىك داشۆەسىن قۇرىپ، جىبەك جولى ەكونومىكالىق بەلدەۋنىڭ وزەكتى رايونىندا- عى جۇڭگوشا شىپاگەرلىك، دارىگەرلىكتىڭ علمىي تۇعىرىن بىرتىندەپ قۇرۇدى ۇسىنىس ەتكەن بولاتىن. وىسى ۇسىنسىقا بىلىتىر 12 - ايدىڭ 3 - كۇنى وقۇ - اعاترۇ مىنىستىرلىگى جاۋاپ بەردى؛ اۋتونومىيالى رايوننىڭ قازىر بار جۇڭگوشا شىپاگەرلىك، دارىگەرلىك تۇرىند-

دەگى جوعارى وقۇ - اعاترۇ جانە علمىي زەرتتەۋ قۇرىلىمدارىن ًبىر تۇتاس جوسپار- لاۋىنسا قولداۋ كورسەتۇ نەگىزىندە، شىنجياڭ جۇڭگوشا شىپاگەرلىك، دارىگەر- لىك داشۆەسىن قۇرۇدىڭ قاجەتتىلىگىنە، جۇزەگە اسۇ مۇمكىندىگىنە تەكسىەرۇ - زەرتتەۋ جۇرگىزىپ جانە تۇجىرىم جاساپ، مەكتەپنىڭ وقتىشسىياتى، وقتىشۇ دەڭگەبى، وقتىشۇ دارەجەسى، ًپان ماماند- دىغىن بەلگىلەۋى، وقتىشۇشىلار قوسىنى قۇرىلىسى، دارىندى باۋلۇ ۇلگىسى جانە باسقارۇ ًئۇزىلىسى سىياقتىلاردى ونان ارى ايقىنداپ ًارى وىسى نەگىزدە ەكجەبى - تەگ- جەبىلى قۇرۇ جوباسىن العا قويىپ، ًتارتىپ بويىنشا شىنجياڭنىڭ “14 - بەسجىلدىق” جوعارى مەكتەپ قۇرۇ جوباسىنا ەنگىزۇگە ًوتىنىشى ەتىپ ًارى ۇسىنلىم تەبىبىنن ونان ارى ارتتىرىپ، وقتىشۇ، علمىي زەرتتەۋ ورە- سى مەن وقتىشۇ شارىت - جاعدايىن جوعارىلا- تىپ، ًارقابىسى جاقئارداعى شارىت - جاعدايى پىسىپ - جەتىلگەننەن كەيىن قۇرۇ ًوتىنىشىن رەسىمى العا قويۇ كەرەك، سول كەزدە وقۇ -

يۇي شىۋسۇڭ: شىنجياڭدا ماركىسىزمىدى تاراتۇدىڭ باستاماشسى

لىق ماتەرىياليزم قاتارلى سىباقتاردى ًوتتى؛ ما- دەنپبەت كىتاپ دۇكەننىن اشىپ، ماركىسىزم - لەنىنىزمنىڭ كلاسىسىكالىقى شىعارمالارىن تاراتتى. ماركىسىزمنىڭ شىنجياڭنىڭ بايتاق دالاسىندا كەڭ كولەمدە تاراۋى سول كەزدە اۋىر اپاتقا ۇشىرا- عان شىنجياڭداغى ًار ۇلت بۇقاراسىنا نۇر شۇغىلا جانە ًۇمت اكەلدى.

1937 - جىلى 12 - ايدىڭ 10 - كۇنى شىڭ شىساي ايتىلمىسى ولكە ورتالىغىندا “قاس- كۇنەمدىك بۇلىك دەلوسىنان” پايدالانىپ، يۇي شىۋسۇڭدى قولعا العانىنان كەيىن سوۋەت وداعىنا ايداپ اپارادى. 1939 - جىلى 2 - ايدا يۇي شىۋسۇڭ سوۋەت وداعىنىدا كەرى توڭگەرىسىشىلەردى الاسئاۋدى كە- ڭەيتۇدە قاستاندىققا ۇشرايدى، سول جىلى 40 جاستا ەدى.

1962 - جىلى يۇي شىۋسۇڭ مەملەكەتد-

تىلك خالىق سىتەرى مىنىستىرلىگى جاعىنان توڭگەرىستىك قۇربان دەپ تولىقتاپ تانىلدى. پارتىبا 11 - كەزەكتى ورتالىق كومىتبەتىنىڭ ۇشنىشى جالبى ماجىلىسىننە كەيىن پارتىبا ور- تالىق كومىتبەتى يۇي شىۋسۇڭغا جابىلغان بارلىق جالانى، ايتىلغان جالغان سوزدەردى تۇبەگەبىلى اۋدارىپ تاستاپ، ونىڭ پارتىبا مەن وداق تارىخىنداعى ًئيسىتى ورنىن قالىپنا كەلتىردى.

يۇي شىۋسۇڭنىڭ جۇبايى ان جىجىبە (بۇرىنقى اتى شىڭ شىتۇڭ) كوزى تىرىسىندە ونىڭ ايتقان مىنا ًسوزىن ەسكە العان ەدى: سەن كوممۇنىستىك پارتىباغا سەنۇلىڭ، پارتىباغا ىلەسەمىن دەگەن سەنەبىدە بەرىك تۇرۇلىڭ كەرەك، كەلەشەكتە خالىق، ًسوز جوق، ازات بولادى، جەڭسى، ًسوز جوق، كەلەدى!

(اۋتونومىيالى رايوندىق پارتىكوم

پارتىبا تارىخىن جانە حۇجات زەرتتەۋ ورنى، اۋتونومىيالى رايوندىق قوعامدىق عىلىمدار بىرلەستىگى بىرلەسىپ اشقان)

(باسى 1 - بەتتە)

مەملەكەتتىك خالىق قۇرىلتايى ۋاكىلى

بولغاننان بەرى شۇي تاۋ ۇنەمى ەگىن، مال شارۋاشلىعى وڭىرلەرىنە بارىپ، ەگىد- شى - مالشىلاردىڭ ًوندىرىسى، تۇرمىسى جاعدايىن يەلەدى، سونداي - اق كوپ رەت سوت مەكەمەسى، پروكۇراتۇرا، شىپا- حانا سىياقتىلارعا بارىپ، بۇقارانى مازالا- عان، ۇايمىدانتقان نىستەردى باسى - قاسىندا ۇغىستى.

”لەي فىڭ اۋتوكولىك اتىرەتى ارقىلى اناعۇرلىم كوپ مەبىىر جەتكىزىپ، بۇقارا ما- ڭىنداغى جان اشىر ۋاكىل، مەبىرىمىدى ۋاكىل بولۇعا قۇلىشنامىن“، شۇي تاۋ وىسلاي ايتىپ قانا قويماي، وىسلاي سىتە- دى. ول لەي فىڭ اۋتوكولىك اتىرەتنىن جۇ- مىلدىرىپ، سونداي - اق مەبىىر جەتكىزۇ كاسىپورنى، مەبىرىمىدى قايرانكەرلەر ار- قىلى اۋتوكولىككە ورناتىلغان بلىۋتەز ار- قىلى اقپارات، زاڭ بىلىپەردى، نىدەتتەن ساقئانۇ - تىزگىندەۋگە كوڭىل بولەتتىن ًسى سىياقتىلاردى توقتاۋسىز قويىپ،